

4. lecke Téma: Vásárlás

1. Gyakoroljuk a partitívuszt a vásárlással kapcsolatban!

Asiakas: Mitä tämä t-paita maksaa?

Myyjä: Se maksaa 5 euroa.

Asiakas: Entä tämä pusero? Paljonko se on?

Myyjä: Se on 6 euroa 50 senttiä.

Asiakas: Hyvä on. Minä otan molemmat.

Myyjä: Kiitos. Ne tekevät yhteensä 11 euroa 50 senttiä.

Asiakas: Tässä, ole hyvä.

Myyjä: Kiitos.

Asiakas: Kiitos, ja hei.

Myyjä: Hei, hei!

Asiakas: Mitä tämä _____ (sininen fakut) maksaa?

Myyjä: Se maksaa 10 _____ (euro).

Asiakas: Entä tämä _____ (musta t-paita)? Paljonko se on?

Myyjä: Se on 5 _____ (euro) 70 _____ (sentti).

Asiakas: Hyvä on. Minä otan molemmat.

Myyjä: Kiitos. Ne tekevät yhteensä 15 _____ (euro) 70 _____ (sentti).

Asiakas: Näin

Myyjä: Kiitos.

Tyttö: Äiti, menen kauppaan!

Äiti: Mitä sinäostat kaupassa?

Tyttö: 10 _____ (omena), 2 _____ (pullo) _____
(appelsiinimehu) ja paljon _____ (jäätelö)!

Äiti: Ostaa myös 4 _____ (postimerkki)!

Tyttö: Joo, ostan. Mitä muuta?

Äiti: 2 _____ (kilo) perunoita.

Tyttö: Ok. Ostan perunoita myös.

2. A fokváltakozás:

- a finn nyelv sajátossága, mind a névszóragozásban, mind az igeragozásban érvényesül
- az alapalak utolsó szótagjának szótagkezdő mássalhangzóját érinti, amennyiben a *p*, *t* vagy *k* hang (rövidül, hosszabbodik, msh-kapcsolatban változik)
- a fokváltakozás beteljesülése alapján beszélhetünk erős és gyenge fokról

a) mennyiségi változás

pp : p

loppu 'vége vminek' : lopun

oppia 'tanul' : opin

tt : t

tyttö 'lány' : *tytön*

ottaa 'vesz, fog' : *otan*

kk : k

kukka 'virág' : *kukan*

nukkua 'alszik' : *nukun*

b) minőségi változás

p : v

apu 'segítség' : *avun*

saapua 'érkezik' : *saavun*

t : d

katu 'utca' : *kadun*

tietää 'tud' : *tiedän*

k : ø

jalka 'láb' : *jalan*

lukea 'olvas' : *luen*

c) teljes hasonulás (mássalhangzó-kapcsolat esetén a második helyen álló *p*, *t* vagy *k* hasonul az első taghoz)

mp : mm

kampa 'fésű' : *kamman*

ampua 'lő' : *ammun*

nt : nn

ranta 'part' : *rannan*

antaa 'ad' : *annan*

lt : ll

silta 'híd' : *sillan*

kieltää 'tilt' : *kiellän*

rt : rr

parta 'szakáll' : *parran*

ymmärtää 'ért' : *ymmärrän*

nk : ng

kenkä 'cipő' : *kengän*

onkia 'horgászik' : *ongin*

— Az igék ragozása során E/3. és T/3. személyekben NINCS fokváltakozás!

— Létezik fordított fokváltakozás is, ahol az alapalakok állnak gyenge fokban és a ragozott alakok erősben pl. *vaate* 'ruha': *vaatteet* 'ruhák'; *opas* 'idegenvezető': *oppaat*, *kuningas* 'király': *kuninkaan*.

Az igealakok fordított fokváltkozásánál ragozás során végig erős fokban állnak!
(*työskennellä* 'dolgozik': *työskentelen*)

Néhány kivételes eset:

— az –st, illetve az –sk hangkapcsolatok esetén NEM történik fokváltkozás: *posti* 'posta': *postin*; *tasku* 'zseb': *taskun*

— Ugyanígy NEM történik semmi nemrég átvett jövevényszavakban sem:

auto 'autó': *auton*, *Malta* 'Málta': *Maltan*

— A *puku* 'ruha', illetve a *kyky* 'képesség' szavak esetében a fokváltkozás rendhagyó módon jelenik meg: *puku*: *puvun*, *kyky*: *kyvyn*

— A *poika* 'fiú' szó gyenge fokban *pojan*, tehát a *k* kiesik, és a két magánhangzó között az *-i-* *j-* re változik

3. Írd át a mondatokat egyes szám első személyűvé!

- Hän kirjoittaa kirjettä.
- Hän nukkuu vielä.
- He auttavat meitä.
- Hän lukee paljon kirjaa.
- He opettavat historiaa.
- Aina oppii uutta.
- Ymmärtää suomea aika hyvin.
- He odottavat taksia kadulla.
- Hän antaa apua.
- Hän keittää kahvia.

4. Gyakoroljuk az igeragozást!

	ymmärtää (érteni, I)	nukkua (aludni, I)	oppia (tanulni, I)	odottaa (várni, I)	lukea (olvasni, I)	saapua (érkezni, I)
minä						
sinä						
hän						
me						
te						
he						

5. Csatold a következő szavakhoz a megadott ragokat!

englanti + n	_____	katto+ n	_____
Helsinki + n	_____	Amerikka + n	_____
Lappi + ssa	_____	Hollanti + ssa	_____
konsertti + n	_____	koti + ssa	_____
kirkko + n	_____	laukku + n	_____
lamppu + n	_____	satu + n	_____
pöytä + n	_____	paikka + ssa	_____
ilta + lla	_____	silta + n	_____
lintu + n	_____	kylpy + ssä	_____
konsertti + n	_____	kaupunki + ssa	_____
ranta + n	_____	kuppi + ssa	_____
parta + n	_____	leipä + n	_____

Szorgalmi feladat:

Válaszolj a kérdésekre a szövegek alapján!

Minä olen Matti. Olen suomalainen opiskelija, ja opiskelen matematiikka. Olen 23-vuottias, ja asun Helsingissä. Nyt en ole yliopistossa, olen kaupassa, koska ostan paljon asiaa. Ostan makkaraa, omenaa, banaania ja tomaattia.

„Paljonko omenoita on?”

„Kilo 3 euroa.”

„Kiitos.”

Kuka on Matti?

Mitä Matti opiskella?

Missä hän on nyt?

Mitä hän ostaa?

Szószedet:

aina – mindig

ampua – lö

fakut – farmer

kampa – fésű

katu – utca

keittää – főz

kenkä – cipő

kieltää – tilt

kyky – képesség

molemmat – mindkettőt

odottaa – várni

onkia – horgászik

opas – idegenvezető

parta – szakáll

poika – fiú

puku – ruha

pusero – pulóver

ranta – part

ranta – part

saapua – érkezni

silta – híd

tasku – zseb

tehdä – tesz

t-paita – póló

vaate – ruha

ymmärtää – érteni